

طرح درس درس «فارسی عمومی»

مدرس: محمد سلیمانی

واحد درسی: عمومی - ۳ واحد

منبع اصلی: بهرامی، ناصر. فارسی عمومی. جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی، ۱۴۰۳.

مقطع: کارشناسی (کلیه رشته‌ها)

تعداد جلسات: ۲۵

اهداف کلی

۱. آشنایی دانشجویان با تاریخچه شعر و نثر فارسی.
۲. شناخت سبک‌ها و قالب‌های ادبی در ادوار مختلف.
۳. درک و تحلیل متون نظم و نثر فارسی از گذشته تا معاصر.
۴. پرورش ذوق ادبی و تقویت قدرت نقد و نگارش.

اهداف رفتاری (انتظار از دانشجو)

- تشخیص سبک‌های ادبی (خراسانی، عراقی، هندی، بازگشت، نو).
- شناسایی با قالب‌های شعری (قصیده، غزل، رباعی، مثنوی و ...).
- تحلیل متون حماسی، غنایی، عرفانی، تعلیمی، انتقادی و معاصر.
- توانایی مقایسه تطبیقی میان متون کلاسیک و معاصر.

سرفصل‌ها و برنامه هفتگی

جلسه موضوع محتوای آموزشی تکلیف/فعالیت

- ۱ مقدمه و کلیات آشنایی با تاریخچه ادبیات فارسی و اهمیت آن معرفی منابع
- ۲ سبک‌های شعری (خراسانی) ویژگی‌ها و شاعران: رودکی، فردوسی، منوچهری خلاصه‌نویسی
- ۳ سبک عراقی غزل عرفانی، حافظ و سعدی تحلیل یک غزل
- ۴ سبک وقوع و هندی ویژگی‌ها و شاعران: وحشی بافقی، صائب، بیدل بررسی تصاویر شعری
- ۵ سبک بازگشت و مشروطه قآنی، بهار، فرخی یزدی ارائه کلاسی
- ۶ سبک نو (نیما و معاصر) نیما، شاملو، فروغ نقد یک شعر نو
- ۷ قالب‌های شعری ۱ قصیده، غزل، رباعی تمرین قالب‌ها
- ۸ قالب‌های شعری ۲ مثنوی، دو بیتی، قطعه، ترجیع‌بند تمرین تحلیلی
- ۹ ادبیات حماسی فردوسی: رستم و شغاد، زال و رودابه گزارش تحلیلی
- ۱۰ ادبیات غنایی خیام، نظامی، مولوی، حافظ خوانش و تحلیل
- ۱۱ ادبیات عرفانی سنایی، عطار، مولوی بررسی مفاهیم عرفانی
- ۱۲ ادبیات تعلیمی سعدی، نظامی، غزالی تمرین مقایسه‌ای
- ۱۳ ادبیات داستانی نصرالله منشی، جمال زاده، هدایت معرفی داستان کوتاه
- ۱۴ ادبیات انتقادی عبید زاکانی، پروین، شاملو ارائه کلاسی
- ۱۵ ادبیات معاصر قیصر امین‌پور، سایه، اخوان، فروغ تحلیل یک شعر اجتماعی
- ۱۶ جمع‌بندی و آزمون مرور و ارزیابی نهایی امتحان پایان ترم

شیوه ارزشیابی

حضور و مشارکت در کلاس: ۲۰٪

تکالیف و ارائه‌ها: ۳۰٪

آزمون پایان ترم: ۵۰٪

منابع تکمیلی

شمیسا، سیروس. سبک‌شناسی شعر.

زرین کوب، عبدالحسین. تاریخ ادبیات ایران بعد از اسلام.

فروزانفر، بدیع‌الزمان. سخن و سخنوران.